

Przewodnik

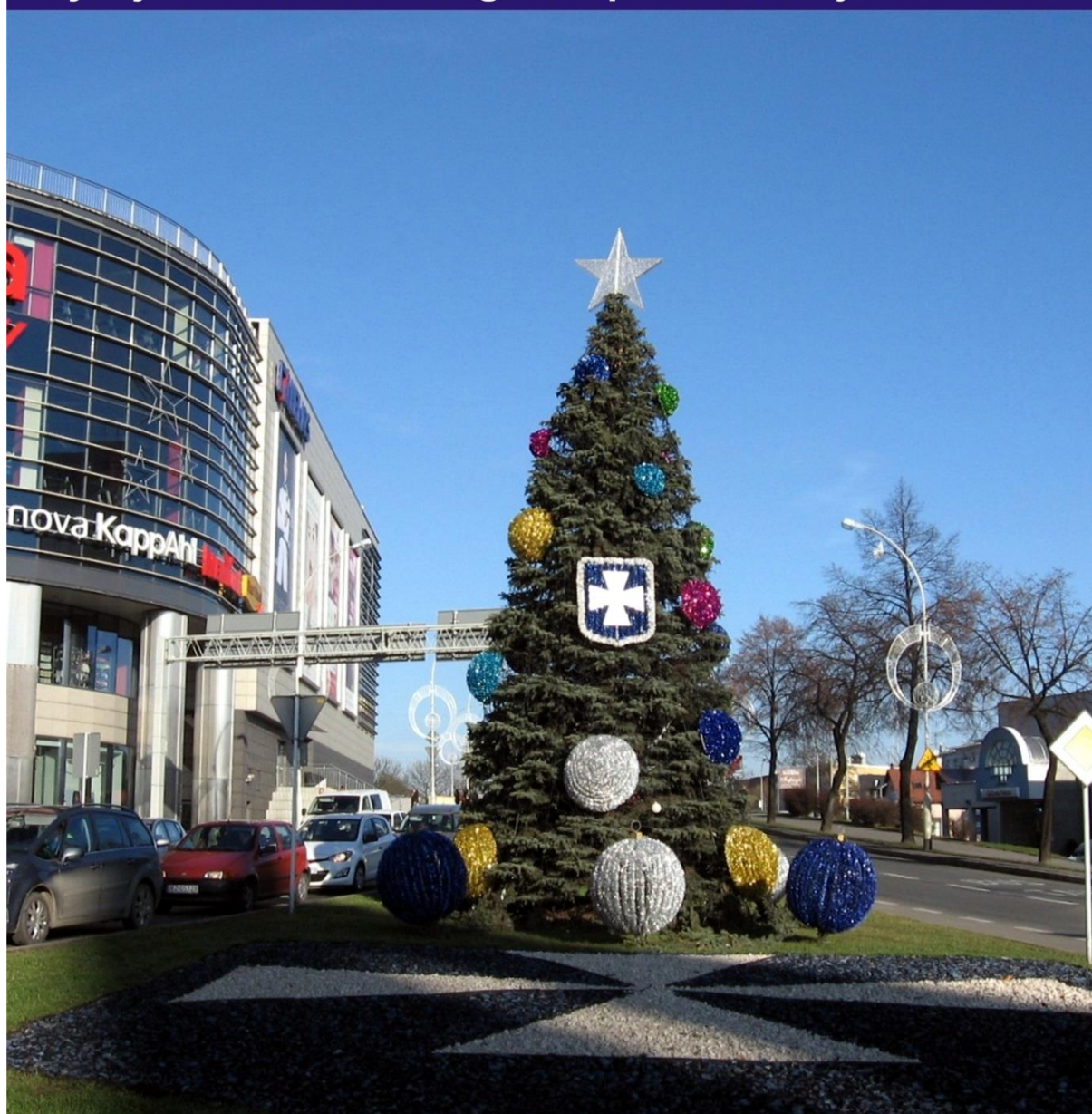
*Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN*

(145)

01/2017 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz - jeśli możesz

Życzymy Szczęśliwego Nowego 2017 Roku !

Spis treści:

- *Styczeń 2017 – calendarium* str.3
- *Widzieć więcej*.....str.11
- *Dzień Białej Laski u Prezydenta!*17
- *Aktywni Seniorzy*19
- *Podsumowanie 2016 roku*21
- *Witryna poetycka*str.24

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: „Zygflor” - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Agnieszka Płonka

Współpracują: Maria Okulska, Alicja Niedużak, Anna Chęć

Adres siedziby redakcji: 35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,

e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl

www.podkarpacki.pzn.org.pl

Styczeń

- w styczniu: **Rok Stary z Nowym styka, czasem zimnem do kości przenika, czasem w błocie utyka.**

lub: Nowy Rok - dwa krótkie słowa i wszystko będzie od nowa.

Przytoczeniem celnych - wręcz genialnych ludowych mądrości - trafnie określających etymologię nazwy miesiąca, czy powtarzalności czasu w „rytmie czterech pór roku” inaugurujemy już trzynasty sezon emisji naszego miesięcznika.

Wedle wiedzy i znawcy ludowych obyczajów - sławisty oraz historyka literatury i kultury polskiej - **Aleksandra Brücknera** - określenie nazwy tego czasu wywodzi się od słowa „**tyki**”, które w tym zimowym niesprzyjającym czasie żyjący według agrarnego harmonogramu zajęć chłopci przygotowywali (*wycinali*) na wiosenne potrzeby związane chociażby z uprawą fasoli. W języku staropolskim styczeń nazywano również **tyczniem**, **godnikiem** i **ledzieniem** (*współczesna czeska nazwa miesiąca: leden*).

Tak więc styczeń „**styka**” - czyli łączy – **stary Rok z Nowym** i chyba nie ma sensu doszukiwać się innych genealogii jego nazwy. Miesiąc charakteryzuje się silnymi lodowatymi wiatrami oraz malowanymi przez mróz na szybach nieszczelnych okien przepięknymi białymi kwiatami i fantazyjnymi kompozycjami, których urokowi ulega każdy z nas.

Jego łacińska nazwa **Ianuaris** została zapożyczona przez większość języków europejskich i pochodzi *od rzymskiego boga początku – Janusa*.

Trafne przysłowia na ten czas:

Gdy w styczniu deszcz leje, robi złe nadzieje.

Jeśli styczeń zachlapany, to lipiec zapłakany, a kiedy w styczniu lato, w lecie zima za to.

Jeśli trawa w styczniu nie zmarznie, to w sierpniu się spali.

Gdy styczeń burzliwy ze śniegiem, lato burzliwe z deszczami.

Gdy styczeń najostrzejszy, tedy roczek najplodniejszy.

*Jeśli styczeń mrozi, lipiec skwarem grozi.
Styczeń mroźny i biały zwiastuje letnie upały.
Po styczniu jasnym i białym, będą w lecie upały.*

W ten dni wspominamy:

1 stycznia 1467 r. – urodził się **Zygmunt I Stary** – król Polski i Wielki Książę Litewski, ojciec Zygmunta II Augusta (zm. 1548 r.).

1 stycznia 1863 r. - urodził się **Pierre de Coubertin** – francuski działacz sportowy, twórca nowożytnych igrzysk olimpijskich

2 stycznia 1957 r. – urodziła się **Joanna Pacuła** – aktorka filmowa, znana z filmów „Zielona miłość”, „Jan Serce”, czy „Gorky Park”.

2 stycznia 1997 r. – zmarła **Janina Kotarbińska** - logik i fizyk, profesor Uniwersytetu Łódzkiego i Warszawskiego, autorka licznych prac z zakresu logiki i metodologii nauk, żona Tadeusza Kotarbińskiego (ur. 1901 r.).

3 stycznia 1947 r. – urodził się **Seweryn Krajewski** – kompozytor, piosenkarz, były członek zespołu „Czerwone Gitary”. Jego największe przeboje, to: „*Takie ładne oczy*”, „*Anna Maria*”, „*Nie zadzieraj nosa*”.

3 stycznia 1795 r. - **Rosja, Austria i Prusy** zawarły tajny traktat dotyczący ostatecznego – **III rozbioru Polski**. W jego wyniku Polska zniknęła z mapy świata, a niepodległość odzyskała po **123** latach niewoli – **11. XI. 1918 r.**

4 stycznia 1932 r. – urodził się **Carlos Saura** – hiszpański reżyser filmowy, twórca takich filmów, jak: „*Nakarmić kruki*”, „*Goya*”.

4 stycznia 1937 r. – urodził się **Mariusz Walter** – dziennikarz, reżyser, producent programów – (m.in. *Studio 2, Gra o wszystko*), członek Kinematografii, założyciel stacji telewizyjnej TVN.

5 stycznia 1922 r. – zmarł **Ernest Henry Shackleton** – irlandzki badacz Antarktyki, podróżnik. Wydał dzienniki „*Południe:*

historia ekspedycji Ernesta Shackletona z lat 1914 – 1917”
(ur. 1874 r.)

5 stycznia 1932 r. – urodził się **Umberto Eco** – włoski pisarz, publicysta, felietonista, profesor Uniwersytetu we Florencji. M.in. napisał powieść: „*Imię róży*”, „*Wahadło Foucaulta*” (zm. 2016 r.).

6 stycznia – OBJAWIENIE PAŃSKIE – **Święto Trzech Króli**

Według legend mędrkami (*trzema królami*) byli: **Kacper z Arabii**; **Melchior z Persji** i **Baltazar z Indii**. Zgodnie z ówczesnym obyczajem mędrcy ofiarowali nowo narodzonemu podarunki będące wyrazem hołdu – złoto, kadzidło i mirrę.

Od XV wieku w dniu Trzech Króli w kościele święci się złoto i kadzidło jako symbol darów, które Mędrcy złożyli Dzieciątku w stajence. Od XVIII wieku święci się także krede. Do tradycyjnych zwyczajów należy pisanie na drzwiach święconą w tym dniu kredą inicjałów – **K+M+B** - i cyfry oznaczające rok. Ten skrót trzech imion znaczy również: „*Niech Chrystus błogosławi ten dom*” – z łaciny: *Christus Mansionem Benedicat*.

Niektóre nacje w tym dniu świętują Dzień Dziecka.

6 stycznia 1852 r. - zmarł **Louis Braille** – niewidomy francuski nauczyciel, twórca pisma dla niewidomych nazwanego alfabetem Braille’a. (ur. 4. 01. 1809 r.)

6 stycznia 1822 r. – urodził się **Henrich Schliemann** – niemiecki archeolog, odkrywca Troi oraz grobowców w Mykenach (zm. 1890 r.)

7 stycznia 1792 r. – urodził się **Henryk Marconi** – polski architekt włoskiego pochodzenia. Był projektantem pałaców i budynków użyteczności publicznej w Warszawie. (zm. 1863 r.)

7 stycznia 1882 r. – zmarł **Ignacy Łukasiewicz** – działacz niepodległościowy, aptekarz, pionier przemysłu naftowego, współautor frakcjonowania ropy naftowej, konstruktor pierwszej lampy naftowej (ur. 1822 r.).

8 stycznia 1967 r. – urodziła się **Małgorzata Foremiak** – aktorka; znana z filmu „*Na dobre i na złe*”

8 stycznia 1947 r. – zmarł **Tadeusz Kutrzeba** – generał. Podczas kampanii wrześniowej był dowódcą Armii „Poznań”, autor książki „*Bitwa nad Bzurą 9-22 wrzesień 1939 r.*” (ur. 1886 r.)

9 stycznia 1797 r. – z inicjatywy gen. **Jana Henryka Dąbrowskiego** we Włoszech utworzono Legiony Polskie – oddziały polskie walczące u boku Francji. Pieśń Legionów Polskich – „*Mazurek Dąbrowskiego*” – **26 lutego 1927 r.** - została oficjalnie ogłoszona hymnem narodowym Polski.

9 stycznia 1907 r. – urodził się **Feliks Konarski** – pisarz, pieśniarz i aktor; autor pieśni „*Czerwone maki na Monte Casino*” (zm. 1991 r.)

10 stycznia 1917 r. – zmarł **Bufallo Bill** (właśc. *Wiliam Frederik Cody*) – zwiadowca armii amerykańskiej, traper, aktor, legenda Dzikiego Zachodu. Jego życie stało się kanwą wielu filmów, np. „*Bufallo Bill i Indianie*” (ur. 1846 r.)

10 stycznia 1892 r. - urodził się **Melchior Wańkowicz** - wybitny pisarz, publicysta i reporter, mistrz wielkiego reportażu i odnowiciel formy gawędy literackiej. Jego dzieła, to m.in. „*Na tropie Smętka*” i „*Monte Cassino*” (zm. 1974 r.).

11 stycznia 1937 r. – urodził się **Henryk Boukołowski** – aktor, reżyser, współzałożyciel Teatru Adekwatnego w Warszawie.

11 stycznia 1992 r. – zmarł **Edward Jancarz** – żużlowiec, reprezentant Polski, trener, sześciokrotny mistrz Polski, brązowy medalista indywidualnych mistrzostw świata w 1969 r. (ur. 1946 r.).

12 stycznia 1997 r. – zmarł **Charles Brenton Huggins** – amerykański chirurg kanadyjskiego pochodzenia, pionier zastosowania chemioterapii w leczeniu chorób nowotworowych, laureat Nagrody Nobla w 1996 r. (ur. 1901 r.).

12 stycznia 1951 r. - weszła w życie Konwencja ONZ w sprawie **Zapobiegania i Karania Zbrodni Ludobójstwa**.

13 stycznia 2007 r. – zmarł **Mieczysław Wojnicki** – śpiewak operetkowy, piosenkarz, aktor, wykonawca wielu znanych w latach

60-tych przebojów, jak „*Jabłuszko pełne snu*”, „*Zakochani są wśród nas*” (ur. 1919 r.).

13 stycznia 1942 r. – zmarł **Emil Szramek** – ksiądz, historyk, socjolog, prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku, organizator życia naukowego. Zamordowany w Dachau (ur. 1887 r.).

14 stycznia 1947 r. – urodziła się **Krystyna Prońko** – piosenkarka i wokalistka jazzowa. Jej największe przeboje, to: „*Niech moje serce kołysze ciebie do snu*”, czy „*Jesteś lekiem na całe zło*”.

14 stycznia 1887 r. – urodził się **Hugo Dyonizy Steinhaus** – matematyk, profesor Uniwersytetu we Lwowie i Wrocławiu, jeden z twórców lwowskiej szkoły matematycznej. Był popularyzatorem matematyki i jej wykorzystania w innych naukach. (zm. 1972 r.).

15 stycznia 1837 r. – urodził się **Walery Łoziński** – powieściopisarz i publicysta. Popularność zyskał dzięki powieści „*Zaklęty dwór*” zekranizowanej przez Antoniego Krauze w 1976 r. z udziałem Krzysztofa Jasińskiego, Romana Wilhelmiego, Jerzego Bińczyckiego (zm. 1861 r.).

15 stycznia 2001 r. - to data „narodzin” **Wikipedii** – wielojęzycznego projektu internetowej encyklopedii działającej na zasadzie otwartej treści. Słowo **Wikipedia** jest neologizmem powstałym w wyniku połączenia wyrazów *Wiki* i *encyklopedia* (j. hawajski: *wiki wiki* – *szybko*) . Slogan reklamowy **Wikipedii** brzmi: „*Wolna encyklopedia, którą każdy może redagować*”.

16 stycznia 1827 r. – urodziła się **Marcelina Darowska** – błogosławiona, współzałożycielka Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek. W 1996 r. beatyfikowana przez Jana Pawła II (zm. 1911)

16 stycznia 1957 r. – urodził się **Krzysztof Globisz** – aktor Teatru Starego w Krakowie, wykładowca krakowskiej PWST, znany z udziału w filmach: „*Zakochany anioł*”, czy „*Jasminum*”.

17 stycznia 1732 r. – urodził się **Stanisław August Poniatowski** – od 1764 r. król Polski, jeden z twórców Konstytucji 3-go Maja (zm. 1798 r.)

17 stycznia 1942 r. – urodził się **Muhammad Ali** (właśc. *Cassius Marcellus Clay*) – amerykański bokser, mistrz olimpijski z Rzymu z 1960 r., mistrz świata wszechwag boksu zawodowego. W 1996 r. zapalał znicz olimpijski podczas Igrzysk olimpijskich w Atlancie (zm. 03. 06.2016 r.).

18 stycznia 1902 r. – w „*Tygodniku Ilustrowanym*” ukazał się pierwszy odcinek „**Chłopów**” Władysława Reymonta.

18 stycznia 2002 r. – zmarła **Helena Majdaniec** – piosenkarka. M.in. współpracowała z zespołami „Czerwono-Czarni” i „Niebiesko-Czarni”; jej przeboje, to: „*Rudy rydz*”, „*Czarny Ali Baba*” (ur. 1941)

19 stycznia 1947 r. – urodził się **Leszek Balcerowicz** – polityk, ekonomista, wicepremier i minister finansów; autor tzw. *planu Balcerowicza*.

19 stycznia 1922 r. - urodził się **Jerzy Kawalerowicz** – reżyser filmowy i wykładowca w PWSFTviT w Łodzi. Wyreżyserował m.in. film „**Faraon**” i „**Quo vadis**” (zm. 2007 r.).

20 stycznia 1922 r. - urodził się **Janusz Przymanowski** – pułkownik WP, pisarz, scenarzysta, autor powieści „**Czterej pancerni i pies**”, której filmowa wersja – serial - znalazła się na 1 miejscu listy najpopularniejszych polskich seriali (zm. 1998 r.).

20 stycznia 1873 r. – urodził się **Alfred Wilkomirski** – skrzypek, dyrygent i zasłużony pedagog (zm. 1950 r.).

21 stycznia – Dzień Babci

21 stycznia 1947 r. – urodził się **Bogusław Mec** – kompozytor, piosenkarz, artysta plastyk. Jego największe przeboje, to „*Jej portret*”, „*Na pozór*” (zm. 2012 r.).

21 stycznia 1912 r. – urodził się **Alfred Szklarski** – autor popularnych powieści dla młodzieży o przygodach Tomka Wilmowskiego – np. „*Tomek w krainie kangurów*” (zm. 1992 r.).

22 stycznia – Dzień Dziadka

22 stycznia 1962 r. – urodził się **Piotr Polk** – aktor znany z serialu „*Ojciec Mateusz*”.

22 stycznia 1877 r. – urodził się **Bolesław Leśmian** – poeta, prozaik, krytyk literacki. Autor zbioru wierszy: „Sad rozstajny”, „Napój cienisty”, czy napisanej prozą baśń „*Przygody Sindbada Żeglarza*” (zm. 1937 r.).

23 stycznia 1927 r. – rozpoczął się **I Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina**. Wystąpiło w nim 26 pianistów z ośmiu krajów. Jego kolejne edycje odbywają się do dziś, a wykonywane są wyłącznie utwory Fryderyka Chopina.

23 stycznia 2007 r. – zmarł **Ryszard Kapuściński** – pisarz publicysta, nazywany „cesarzem reportażu”, autor m.in. „*Wojny futbolowej*”, „*Imperium*”, „*Szachinszacha*” (ur. 1932 r.).

24 stycznia 1712 r. – urodził się **Fryderyk II Hohenzollern** zwany **Wielkim** – król Prus, przeciwnik reform w Polsce, prowadził wobec niej agresywną politykę. Wziął udział w I rozbiórce Polski w 1772 r., przyczynił się do wzrostu potęgi Prus (zm. 1786 r.).

24 stycznia 2007 r. – zmarła **Krystyna Feldman** – aktorka teatralna i filmowa, odtwórczyni głównej roli w filmie „*Mój Nikifor*” (ur. 1916 r.).

25 stycznia 1947 r. – zmarł **Al Capone** – amerykański gangster włoskiego pochodzenia, przywódca czikagowskiej mafii z okresu prohibicji (ur. 1899 r.).

25 stycznia 1967 r. – **Leonid Teliga** na jachcie „**Opty**” rozpoczął samotny rejs, którego celem było opłynięcie Ziemi. Wyprawę zakończył 30 kwietnia 1969 r.

26 stycznia 1917 r. – zmarła **Antonina Domańska** – autorka powieści dla młodzieży. M.in. napisała „*Historię żółtej cizemki*”, czy „*Paziowie króla Zygmunta*” (ur. 1853 r.).

26 stycznia 1997 r. – zmarła **Mira Zimińska-Sygietyńska** – aktorka (*Każdemu wolno kochać*), reżyserka, pedagog. Wspólnie z mężem Tadeuszem Sygietyńskim współtworzyła Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „**Mazowsze**” (ur. 1901 r.).

27 stycznia 1972 r. – premiera filmu „**Perła w koronie**” w reżyserii **Kazimierza Kutza** z udziałem Jana Englerta, Olgierda Łukasiewicza, Franciszka Pieczki.

27 stycznia – to Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu – uchwalony **1. XI. 2005 r.** przez **Zgromadzenie Ogólne ONZ** w celu uczczenia pamięci ofiar pomordowanych w czasie II wojny światowej przez hitlerowski reżim. W ten sposób Zgromadzenie odrzuciło nieuznawanie Holocaustu jako wydarzenia historycznego. Datę obchodów wyznaczono na 27 stycznia – rocznicę wyzwolenia obozu Auschwitz – Birkenau w 1945 r.

28 stycznia 1687 r. – zmarł **Jan Heweliusz** – gdański astronom, matematyk, browarnik, członek Towarzystwa Królewskiego w Londynie, autor dzieła „*Selenografia, czyli opisanie Księżyca*” (*ur. 1611r.*)

28 stycznia 2006 r. - podczas wystawy gołębi zwałił się dach hali Międzynarodowych Targów w Katowickich – pod gruzami **zginęły 63 osoby**. Była to największa katastrofa budowlana w powojennych dziejach Polski.

29 stycznia 1477 r. – zmarł **Grzegorz z Sanoka** – ksiądz, poeta, autor elegii, epitafiów, epigramów i pieśni (*ur. ok. 1407 r.*).

29 stycznia 1912 r. - zmarł **Bronisław Markiewicz** – ksiądz, pedagog, założyciel zakładów wychowawczych dla opuszczonej i zaniedbanej młodzieży; beatyfikowany 19. VI. 2005 r. (*ur. 1842 r.*).

30 stycznia 1947 r. – urodziła się **Małgorzata Braunek** – aktorka, pamiętna **Oleńka** z „Potopu” (*zm. 2014 r.*).

30 stycznia 1882 r. – urodził się **Franklin Delano Roosevelt** – amerykański polityk, prawnik, 32 prezydent USA, który jako jedyny w historii tego kraju pełnił swoje obowiązki dłużej, niż dwie kadencje (*zm. 1945 r.*).

31 stycznia 1897 r. – urodził się **Mariusz Zaruski** – generał brygady, taternik, żeglarz, pisarz, malarz. To on w 1909 r. stworzył Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, był pionierem polskiego narciarstwa (*zm. 1941 r.*).

31 stycznia 1997 r. – zmarł **Andrzej Szczepkowski** – aktor, reżyser, wykładowca PWST, znany z serialu „*Wojna domowa*” (ur. 1923 r.).

Na zbliżające się miesiące i nadchodzący czas Nowego 2017 Roku wszystkim zrzeszonym w naszej organizacji; naszym sympatykom i tym wszystkim, którzy nam sprzyjają - w imieniu własnym oraz władz naczelnych ZO Podkarpackiego PZN - pragnę złożyć jak najserdeczniejsze życzenia spełnienia zakładanych przez nas planów oraz wszelkich założeń; do tego zdrowia, zadowolenia z życia oraz zapału do pracy społecznej; zaś ku wyciszeniu wszystkich niesnasek, które jeszcze nas nękają do rozważenia myśl:

W Nowym Roku krocmy tylko prawą drogą życia; bowiem kroczenie po Niej przybliży nas do nieśmiertelności i ... nie zatruwa życia innym ...

Tegoroczne styczniowe Calendarium również zainaugurowała myśl: ***Nowy Rok - dwa krótkie słowa i wszystko będzie od nowa...***

Oby przez najbliższe miesiące w naszym wewnątrzwiązkowym życiu powtarzały się tylko stare zdroworozsądkowe mechanizmy i relacje; odrzucimy chore ambicje i osobiste animozje względem innych, aby drugi człon myśli w naszym gronie nie musiał ziścić się ...

Zygflor

2016-11-05

„Widzieć więcej”

- czyli relacja z koedukacyjnej Konferencji zrealizowanej 06. 10. 2016 r. przez aktyw jarosławskiego Koła PZN w Miejskiej Bibliotece Publicznej w tymże miejscu przy współudziale znamienitych prelegentów, autorytetów oraz dystrybutorów specjalistycznego

*sprzętu, którą w tym dniu zrelacjonowały lokalna **Twoja TV**, **Regionalna TV 3**, a w dniach następnych niemalże wszystkie regionalne periodyki.*

Niewątpliwie w tej materii było to wydarzenie – porównywalne z tymi w tej kwestii organizowanymi w kraju – naprawdę wielkiego formatu powalające sposobem przygotowania, formą realizacji, co mogło uzmysłwić niejednemu z laików w nim uczestniczącemu czym jest niedowidzenie lub całkowity brak wzroku, by ubogacić – uzmysłwić - reszcie społeczeństwa to wszystko, co nam doskwiera i czego od nich oczekujemy.

W zamyśle organizatorów konferencji było doinformowanie wszelkiej maści lokalnych decydentów (*wśród nich m.in. był JM Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Jarosławiu prof. **Krzysztof Rejman***), tj. przedstawiciele władz samorządowych dyr.

placówek oświatowych, urzędów, czy samej młodzieży tym wszystkim, co jest istotnym i utożsamianym z naszą niepełnosprawnością, rehabilitacją, z wszelkiego rodzaju problemami związanymi chociażby z przystosowaniem „pod nas” obiektów użyteczności publicznej. Ostateczną intencją tego wywodu była potrzeba udowodnienia, że człowiek z dysfunkcją wzroku jest taką samą osobą, jak tzw. pełnosprawna część społeczeństwa, gdyż tak, jak zdrowi pragnie uczyć się, pracować, by w końcowym efekcie – po prostu – czuć się i naprawdę być potrzebnym.

W tym dniu przy prezydialnym stole zasiedli: prezes ZG PZN – **Anna Woźniak Szymańska**, sekretarz generalny ZG PZN – **Elżbieta Oleksiak**, dyr. biura ZO Podkarpackiego PZN **Małgorzata Musiałek**, prezes ZO PZN – **Ryszard Cebula**, prezes ZK PZN w Jarosławiu – **Ewa Bednarczyk** wraz z mężem **Józefem** oraz rehabilitantka **Alicja Niedużak**.

Zrealizowanie konferencji na tydzień przed oficjalnymi obchodami **Diaamentowego Jubileuszu** jarosławskiej struktury PZN, której od 20 lat lideruje prezes **Ewa Bednarczyk**, odebrałem jako najwspanialsze w tym temacie **preludium** je zwiastujące, w zamyśle przeprowadzone „ku ubogaceniu” przeciętnego obywatela tego miasta

i regionu o wiedzę o naszej niepełnosprawności oraz – ogólnie – o nagłośnieniu naszych problemów, a tym samym uwrażliwieniu na nie tych wszystkich, wśród których żyjemy i egzystujemy.

Inauguracja konferencji planowana na godz. 10⁰⁰ lekko opóźniła się z powodu ... wywiadów dla mediów, o czym mogliście się przekonać oglądając programy informacyjne wcześniej wymienionych TV, wysłuchując programu Polskiego Radia Rzeszów, czy później – „z poślizgiem” - odczytując relacje w regionalnej prasie.

Jako pierwsza zabrała głos dyr. Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu **Elżbieta Tkacz**, która wyraziła wielką aprobatę dla pomysłu organizacji specjalistycznej konferencji w jej obiekcie przy okazji podkreślając przystosowanie MBP m.in. pod osoby z dysfunkcją wzroku. Życzyła owocnych obrad przekazując głos inicjatorce szczególnego spotkania.

W pierwszym – inicjującym spotkanie – wystąpieniu prezes **Ewa Bednarczyk** - u jego zarania, z sercem – przywitała wszystkich przedstawicieli instytucji na nią zaproszonych, omówiła wielorakie

problemy ludzi z dysfunkcją wzroku, sprawę świadczeń, problem pozyskiwania na statutową działalność środków, sytuację niepełnosprawnych w Polsce i Europie. Również dość precyzyjnie ustosunkowała się do barier mentalnych dotyczących niewidomych w naszym kraju oraz niezrozumienia naszych problemów.

Jako druga kilkunastominutowe wystąpienie „zaliczyła” dyr. biura ZO Podkarpackiego PZN **Małgorzata Musiałek**, w którym zreferowała sytuację naszego Okręgu PZN w różnych aspektach i konfiguracjach w ten sposób potencjalnemu laikowi przybliżając po co i dla kogo w skali regionu istniejemy i dla kogo pracujemy.

Po niej w niezwykle ciekawej dla laika prelekcji prezes ZG PZN **Anna Woźniak Szymańska** krótko omówiła historię PZN, czyli jego 65-lecie, przypomniała wynikające z tego faktu tegoroczne hasło o treści „**W służbie pokoleń**”. Dla uczestnika konferencji spoza środowiska niewątpliwie niezwykle ciekawe były dane statystyczne dotyczące Związku, ponieważ uzmysławiały problem oraz przekonanie o tym, że w kraju jesteśmy liderem w służbie na rzecz ludzi z tą niepełnosprawnością.

Ogólnie przybliżyła nam placówki typu ZAZ, DPS i inne tworzące trzon stowarzyszenia (*bo PZN, to nie tylko biuro na Konwiktorskiej*), omówiła działania komercyjne ZG. Poruszając inne zagadnienia mówiła o ratyfikacji przez Polskę Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych, o Narodowym Programie Rehabilitacji, czy pracy na forum Sejmu w ramach Zespołu Parlamentarnego ds. Osób Niewidomych.

Następna prelegentka, którą była sekretarz generalny ZG PZN **Elżbieta Oleksiak**, przybliżyła i omówiła bariery architektoniczne w

przeestrzeni publicznej niezwykle utrudniające nam przemieszczanie się, sposoby oznakowania np. wejść na perony, przyjazny słabo widzącym rodzaj czcionki, istotę kontrastu itp.

Ze swojego zawodowego punktu widzenia wszelkie problemy

związane gwałtowną utratą wzroku lub jego dotkliwym ograniczeniem przybliżyła dyr. jarosławskiej Poradni Psychologiczno Pedagogicznej **Jadwiga Baran Mazurkiewicz**. Wydaje się, że jej wystąpienie w dobitny sposób uzmysłowiło coraz liczniejszemu audytorium, czym naprawdę jest utrata wzroku, jak ten fakt odciska swe piętno na psychice człowieka ociemniałego lub doznającego dotkliwego ograniczenia widzenia.

Jakub Nowak z firmy **Altix**, to następna osoba, która w tym dniu zaistniała głęboko zapisując się w pamięci laika, ... za przyczyną przybliżenia nowości technicznych, które w jakiś sposób mają zniwelować lub w istotny sposób pomóc osobie z dysfunkcją wzroku egzystować we własnym środowisku, umożliwić naukę, pracę zarobkową lub wykorzystując zdobyte teleinformatyczne móc skontaktować się z innym.

Ukoronowaniem Konferencji były zajęcia poprowadzone przez **Alicję Niedużak** – rehabilitantkę z biura ZO PZN. Realizując je – pragnąc dać namiastkę niewidzenia - w zajęciach m.in. wykorzystwała symulatory wzroku, gogle i białe laski. Najbardziej do tych zajęć „palili się” uczniowie z Makowiska, co pozostawiło w ich psychice głęboki ślad.

Współorganizatorem Konferencji była **Miejska Biblioteka Publiczna** w Jarosławiu

Patronat sprawowali: Zarząd Główny PZN, Starosta Powiatu Jarosławskiego, Burmistrz Miasta Jarosławia.

Patroni medialni Konferencji, to: **TV 3 Rzeszów, nowiny 24, POCHODNIA, Polskie Radio RZESZÓW.**

„Widzieć więcej”, to oficjalne hasło zrealizowanej Konferencji – w/g mnie nadane przewrotne z racji jej odbiorcy. Wydaje się, że bardziej bliski jej idei byłby tytuł „Wiedzieć więcej”, ponieważ w tym dniu spędzony czas w MBP na pewno człowiekowi postronnemu powinien przynajmniej - tak uważam

– zasygnalizować to wszystko, z czym wiąże się nasza niepełnosprawność i po co istnieje PZN wraz z całą jej rehabilitacyjną otoczką wynikającą z przeszłości wraz z wprzęgniętą w nią najnowszą techniką.

W tym wszystkim - niejako wzór człowieka oddanego sprawie niewidomych – zaistniała sylwetka i osobowość **Józefa Bednarczyka**, bez którego oddania i pomocy prezes **Ewa** wraz ze swoim ZK zapewne nie zrealizowałyby części tego wszystkiego, o czym kilkanaście zdań powyżej, za co należy Mu z serca podziękować.

Od kilkunastu lat obserwując tego typu przedsięwzięcia organizowane przez naczelne, czy też okręgowe władze PZN z całą odpowiedzialnością muszę zauważyć, że była to jedna z najlepszych tego typu konferencji, w której uczestniczyłem.

Na zakończenie relacji należy podkreślić – i docenić - trud oraz determinację jej organizatorów, którzy 06. 10. 2016 r. wraz z ludźmi

ich wspierającymi wznieśli się na wyżyny swoich możliwości w zamian dając produkt w postaci omówionego powyżej spotkania, którego owoce przez najbliższe lata z czasem dopiero będą na rzecz jarosławskiego środowiska ludzi z dysfunkcją wzroku spływać i procentować, czyli przynosić zamierzone efekty. Gratulujemy!

Zygflor

2016-10-10

Dzień Białej Laski u Prezydenta!

Analizując podglądniętą w Internecie – i posiłkując się nią - wypowiedź prezes ZG PZN **Anny Woźniak Szymańskiej** można rzecz, że po raz pierwszy w historii PZN centralne obchody Dnia Białej Laski odbyły się w Belwederze, czyli w Pałacu Prezydenckim!

Ten historyczny fakt nastąpił **20. 10. 2016** r. i był – cytując wypowiedź prezydenta **Andrzeja Dudy** – *„rewizytą przedstawicieli naszego środowiska w progach Belwederu po tym, jak przed rokiem wraz z żoną gościł w obiekcie ZG PZN w Tyflogalerii, gdzie obserwował, wysłuchiwał i podziwiał naszą edycję Narodowego Czytania „Lalki” Bolesława Prusa wydaną braillem”*, które - jak przyznał - wywarło na nim wielkie wrażenie i podziw dla tych, którzy wykorzystując pismo punktowe *„czynili to lepiej, niż często czynią to zwykli dobrze widzący ludzie”*.

20 października 2016 r. progi Pałacu Prezydenckiego przekroczyła reprezentacja naszego Okręgu PZN w składzie: prezes ZO - **Ryszard Cebula**, dyr. biura ZO - **Małgorzata Musiałek**, wiceprezes ZO - **Ewa Bednarczyk** oraz członek prezydium ZO - **Adam Skwarczyński**. W Belwederze z naszego grona również znalazła się **Maria Okulska**, którą na ten dzień do Warszawy zaprosiły władze centralne PZN.

Spotkanie w Pałacu Prezydenckim zainicjowane przez ZG PZN zorganizowano z okazji centralnych obchodów Międzynarodowego

Dnia Osób Niewidomych oraz przypadających w tym roku dwóch jubileuszy, tj.: **70-lecia** Zjednoczenia Ruchu Osób Niewidomych w Polsce oraz **65-lecia** Polskiego Związku Niewidomych realizowanego pod roboczym hasłem „**W Służbie Pokoleń**”. Rewizyta naszej reprezentacji w Pałacu Prezydenckim przebiegała w bardzo serdecznej atmosferze, była przepełniona obustronną kurtuazją i niezwykle grzecznościowymi akcentami.

Oba Jubileusze – w dodatku obchodzone w Belwederze – były okazją do uhonorowania najbardziej na to zasługujących

odznaczeniami państwowymi i tak z naszego grona otrzymali je:

- **Maria Okulska** - przewodnicząca OKR - Złoty Krzyż Zasługi (*po raz drugi*)
- **Małgorzata Musiałek** - dyrektor i sekretarz ZO Podkarpackiego PZN - Brązowy Krzyż Zasługi

Obu Koleżankom serdecznie Gratulujemy oraz życzymy dużo zdrowia i sił do dalszej intensywnej pracy na rzecz naszego środowiska.

W jednym z końcowych zdań względem naszej reprezentacji prezydent Andrzej Duda powiedział: „ *PZN jest środowiskiem niezwykle zasłużonym dla Polski. - Chylę przed Państwem czoła jako Prezydent Rzeczypospolitej dzisiaj, bo to są dziesięciolecia czynienia przez państwa naszego kraju, Polski – Rzeczpospolitą; to znaczy taką, która w miarę jak to tylko możliwe jest równa dla wszystkich, w której życie w miarę możliwości jest dla wszystkich jednakowo dostępne*” - mówił prezydent.

Niech to ostatnie przytoczone zdanie będzie najlepsza cenzurką dla tych, którzy w Belwederze otrzymali odznaczenia państwowe, jak też dla tych, którzy nie licząc na zaszczyty robią swoje, czyli „od serca” – niezauważeni – udzielają się na rzecz specyficznego bliźniego, jakim jest człowiek obarczony różnymi dysfunkcjami wzroku gdzieś w bliżej nieokreślonym „terenie”...

Zygflor

2016-10-28

Aktywni Seniorzy

W dniach **21-23 października 2016** r. w ośrodku – „Dwór Ostoia” - w Klimkówce zostały przeprowadzone „Warsztaty dla osób starszych niewidomych i słabowidzących” z terenu Podkarpacia.

Zajęcia odbyły się w ramach projektu " Aktywność Seniorów" dofinansowanego ze środków Województwa Podkarpackiego.

W ramach zadania zostały przeprowadzone zajęcia z:

- **arteterapii** – realizowała je **Alina Niedużak**
- **sportowe**, czyli nordic walking, basen, kręgle – instruktazu udzielały i nadzorowały: **Agnieszka Płonka** i **Anetka Długosz**
- **warsztaty** oraz indywidualne **konsultacje psychologiczne** przeprowadziła psycholog **Ewa Mucha**.

22 października 2016 r. Klimkówka – „Dwór Ostoia”, to czas i miejsce realizacji obchodów Dnia Białej Laski na szczeblu Okręgu PZN zrealizowanych – tak, jak przed rokiem - „na wyjeździe”.

Tegorocznym regionalnym obchodom DBL towarzyszyła świadomość tego, że tuż, tuż obchody **65 – lecia** Okręgu Podkarpackiego PZN, do których w specyficzny sposób wprowadził nas Jubileusz **30-lecia** twórczej pracy na rzecz

naszego środowiska rehabilitantki **Aliny Niedużak**.

Można rzec, że ów fakt zdominował szczególny wieczór, więc były kwiaty, życzenia, stosowna Statuetka, a nawet łzy wzruszenia. Nastrój nieco rozluźniła Bożena Skwarczyńska, która we wręcz frywolnym - humorystycznym stylu przyjęła oczekującą ją od roku Honorową Odznakę „Przyjaciół Niewidomych”, za co zebrała gromkie brawa.

Więc był to czas refleksji, czy rozmów nad minionym czasem oraz snuciem planów na przyszłość tak w ogóle, jak i personalnie – oczywiście w powiązaniu z naszym środowiskiem - przeplatany tańcem, rozmowami, czy

wysłuchiwanej serwowanej przez didżeja muzyki. Była to kameralna i hermetycznie zrealizowana impreza na wyjeździe, o której poziomie niech zaświadczą zdjęcia w tekście oraz fotorelacja na drugiej okładce.

Zygflor

2016-10-28

Podsumowanie 2016 roku

Podsumowując kończący się rok ucziwie należy zauważyć, że w historii Okręgu PZN był to szczególnie czas ...

Z przyzwoitości należy zauważyć, że w wielu przypadkach była to osobista zasługa prezesa Ryszarda Cebuli, który m.in. na naszą rzecz umożliwił nam korzystanie z jego wewnątrzzakładowej sieci telefonii komórkowej, co w efekcie diametralnie obniżyło w skali Okręgu w tej materii koszty biura związane z tym medium, jak też poszczególnych terenowych struktur naszego Związku niegdyś wynikające z faktu korzystania z innych operatorów telefonii komórkowej, czy stacjonarnej.

Początkiem roku tenże sam prezes - z wykorzystaniem różnych „kanałów i znajomości” - przedsięwziął rozpacziwe starania związane z pozyskaniem środków finansowych na statutową działalność ZO, co w końcowym efekcie na naszą korzyść zakończyło się Jego wielkim sukcesem.

*W marcu podsumowywaliśmy pierwszą edycję Projektu p.n. „Kompleksowa Rehabilitacja Osób Niewidomych i Słabowidzących”, którego czasokres realizacji w naszym środowisku, to czas zawarty pomiędzy datami: **01. 04. 2015, a 31. 03. 2016 r.***

*Okolo maja w poszukiwaniu odpowiedniego lokum na terenie Rzeszowa w pobliżu dworca PKP i PKS ruszył prezes Ryszard Cebula, którego twarde negocjacje spowodowały przyznaniem nam przez magistrat takowego pomieszczenia, co spowodowało powstanie okręgowego **Centrum Kultury i Rehabilitacji Osób Niewidomych**, w którym będą realizowane Działania w ramach drugiej edycji wspomnianego programu.*

W czerwcu – po moim i prezesa Ryszarda Cebuli Apelu – rozpoczęły się - w zamiarze mające trwać tylko miesiąc – moje prace związane z ukończeniem najnowszej wersji – AD 2016 – Calendarium Okręgu Podkarpackiego PZN, które – w zamyśle – miały być ukończone końcem wspomnianego miesiąca.

W tym miejscu najserdeczniej dziękuję za obiektywne poparcie pomysłu wydruku publikacji dyr. Podkarpackiego Oddziału PFRON p. Maciejowi Szymańskiemu, co niewątpliwie spowodowało, że prezes Ryszard Cebula w tej kwestii przewartościował swoje stanowisko stając się orędownikiem jej opublikowania.

W tym miejscu podsumowania minionego roku najserdeczniej, jak tylko można, pragnę podziękować wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy od razu zareagowali na nasz Apel nie jątrząc, ani nie opóźniając moich prac. Miały trwać tylko miesiąc, by w końcu zostać ukończonymi dopiero końcem sierpnia ...

W końcu moje marzenia i pragnienia związane z nami wszystkimi ziściły się 21 września 2016 r., tj. z chwilą opuszczenia wydrukowanej partii Calendarium z głogowskiej drukarni.

Końcem sierpnia – już tradycyjnie – z dużym powodzeniem zrealizowano w Horyńcu Zdroju już XII Warsztaty Muzyczne, których w tym roku przewodnim muzycznym tematem były lata 60-te. Kończącą ją Galę koncertową – oprócz kuracjuszy – obserwowali nasi wypróbowani Przyjaciele, tj. dyr. Oddziału Podkarpackiego PFRON Maciej Szymański, prezes Spółdzielni Dziewiarskiej „Rena” Janusz Magoń oraz regionalny menadżer ds. marketingu Centrum Finansów AVIVA - Magdalena Głowacz,

Jesienią – 6 października - swój rubinowy Jubileusz świętowało ropczyckie Koło PZN, zaś 13 tegoż miesiąca, jarosławskie, ale już diamentowy, czego im z serca gratulujemy.

20 października – w ramach centralnych odchodów Dnia Białej Laski - nasza reprezentacja gościła w Pałacu Prezydenckim, skąd powróciła z dorobkiem dwóch Krzyży Zasługi, tj. Złotym i Brązowym.

19 grudnia ubiegłego roku w zasygnalizowanym wcześniej CKiRON zrealizowaliśmy po raz pierwszy od dawna „na swoich śmieciach” uroczyste Plenum kończące działalność ZO PZN w 2016 r.

W tym miejscu podsumowania uczciwie należy zauważyć - i podkreślić -, że starania prezesa Ryszarda Cebuli nie ziściłyby się i nie przyjęły końcowej - satysfakcjonującej nas - formy, gdyby w to dzieło nie wprzęgnięto darmowej społecznej pracy bardzo wielu ludzi, bez których zaangażowania prawdopodobnie lokal do dzisiaj stałby pusty. Na tej nietypowej niwie społecznej aktywności m.in. wyróżnili się: Grzegorz Musiałek, Małgorzata Musiałek, Adam Skwarczyński, Marek Krochmal, Agata i Henryk Pogoda, Tadeusz Pawlak, Krzysztof Kurzawski, Leokadia Zarzycka, czy Roman Podjasek za co serdecznie Im dziękujemy.

Uważam, że u końca roku warto byłoby z naszego grona wybrać np. Osobowość Roku, Społecznika Roku, czy Odkrycie Roku.

Jaki w tym przypadku tytuł przypisać prezesowi Ryszardowi Cebuli, który w powyższym zestawieniu faktów pojawiał się kilkakrotnie, komu przypisać zaproponowane tytuły lub jakie nowe na naszym forum wprowadzić w celu dowartościowania wielu z nas, którzy np. pracują w innych instytucjach społecznie liderują swoim podopiecznym, społecznie działają w OKR itp.?

Wydaje się, że w świetle powyżej przytoczonych faktów i zdarzeń dwa pierwsze tytuły „jak ulał” należą się prezesowi Ryszardowi Cebuli, a jeśli nie wiesz dlaczego, to jeszcze raz rozpocznij odczytywanie tegoż podsumowania ...

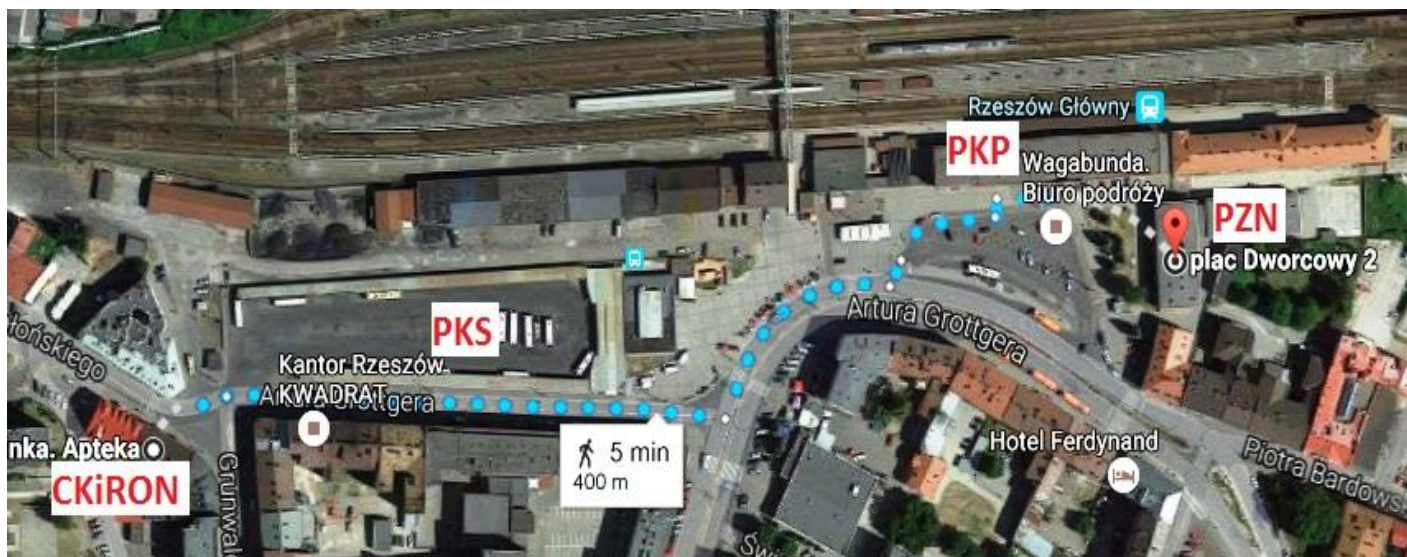
Zygflor

2017-01-02

schemat trasy do pokonania na terenie Rzeszowa tuż przy dworcu PKP i PKS pomiędzy obiektami Okręgu Podkarpackiego PZN:

CKiRON – Centrum Kultury i Rehabilitacji Osób Niewidomych (była Apteka „Witaminka”)

PZN – biuro ZO Podkarpackiego PZN

Witryna poetycka

*Tegoroczny styczniowy kącik poetycki rozpoczniemy wręcz **refleksyjnie** i **życzeniowo**, a to za sprawą utworów Poetki Seniorki, która mówiąc o samej sobie, jak i o swoim mieście – niejako reprezentatywnie – opowie o bolączkach swojej generacji, jak też pobożnych życzeniach Tarnobrzega, a w szerszym kontekście całego Podkarpacia – tym razem już wszystkich - bez względu na wiek.*

Zapraszam do lektury zaproponowanych utworów...

Pamięć

Ta moja pamięć dziwnie funkcjonuje,
co jest niezbędne – zapominam z mety.
Zaś szczególności, ciekawostki, głupstwa
trzymają się mojej pamięci – niestety.

To, że dawne czasy są wyryte w głowie
niczym oskardem w skale wyciosane –
rozumiem, tak często bywa w późnym wieku,
to prawda przez uczonych często cytowana.

Lecz czemu dzisiaj nikną w niepamięci
teksty przed kilku dniami przeczytane?
i nie pamiętam imion ani nazwisk

Osób, co często były ze mną spotykane.

Nie chcę pamiętać, kiedy mnie skrzywdzono,
słyszeć w pamięci obraźliwych rzeczy,
które pod moim adresem ktoś tam wypowiedział.

Bo w to bogaty każdy los człowieczy.
Chcę wciąż pamiętać Dekalog Mojżesza
i przykazanie miłości Chrystusa.
Pozwól mi, Panie, tę pamięć zachować!
Tak bardzo tego pragnie moja dusza.

Tarnobrzeg

Tarnobrzeg – przed wojną niewielka miejscina,
nad Wisłą malowniczo, pięknie położona:
zaledwie rynek – wokół kamieniczki.
Lecz różne losy były mu sądzone.

I stał się sporym miastem – zawdzięczał to siarce –
wybudowano bloki (wprawdzie proste bryły),
lecz rok po roku stawał się piękniejszy.

Mieszkania w domach wnet się zapełniły.
Zdawało się sielanką życie w naszym mieście,
choć potem nastąpiły kartek trudne czasy,
gdy wszystko było reglamentowane,
o żywność trudno było, trudniej o frykasy.

Lecz tarnobrzeżanie – jak wszędzie – przetrwali,
bo znów zaświtała nadziei Jutrzenka,
że będzie lepiej, dostatniej się żyło.

I że o przyszłość nie trzeba się lękać.
Upadły zakłady, pracy w mieście nie ma.
A co robią młodzi, gdy studia skończyli?
Za pracą wyjeżdżają za Polski granice,
tu rozczarowani – biedy doświadczyli.

Lecz są obywatele, którzy myślą o tym,
abyśmy mogli z optymizmem czekać;
że ich wysiłki dla miasta czynione
pozwolą nam wreszcie częściej się uśmiechać.

Że do lekarzy kolejki zmaleją,
że pracę właściwa znaleźć będzie łatwiej,
że nie tylko towarów mnóstwo będzie w sklepie –
lecz że stać nas będzie, aby żyć dostatniej.

autor wierszy: **Mara Okulska**

*„Widzieć”, czy więcej „Wiedzieć”
czyli fotorelacja z koedukacyjnej konferencji zrealizowanej
06. 10. 2016 r. przez aktyw jarosławskiego Koła PZN*

